

1907-03-10

þÿ š í à á¹ ¿ â - ± á . 3 5 8

Library of Neapolis University Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/9502>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

ΚΥΠΡΙΟΣ

ΕΤΟΣ Η' — ΑΡΙΘ. 358

ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ (ΚΥΠΡΟΥ)

10 ΜΑΡΤΙΟΥ 1907

Ο ΕΠΟΠΤΗΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ἀπὸ τὰ πλέον βάρβαρα ζητήματα, τὰ ὅποια δύναται ν' ἀποσχολήσωσι μίαν Κυβέρνησιν, εἶνε ἡ ἐποπτεία τῆς δημοτικῆς παιδείας. Ἐνώπιον τοιοῦτου προβλήματος εὐρίσκειται τώρα ἡ Κυβέρνησις τῆς Κύπρου.

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς ἐδήλωσεν εἰς τὴν Βουλὴν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις κατανοεὶ τὴν εὐθύνην ἐπὶ τούτου καὶ ὅτι ὡς Ἐπόπτης θὰ προτιμήσῃ φιλόλογον μὲ διπλωμα τοῦ Πανεπιστημίου μας.

Ἐλπίζομεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἀρνιέται καὶ εἰς τὸν τόπον πλήρῃ ἀντίληψιν τῆς σημασίας τοῦ πράγματος. Καὶ μολονότι ἐθελον ἤδη τὸ δόγμα περὶ τῶν προσόντων τοῦ Ἐποπτοῦ, ἡ τὴν παρακαλέσωμεν θερμότερα νὰ μὴ σπεύσῃ εἰς τὴν πλήρωσιν τῆς θέσεως, καίτοι ἔχομεν πλήρῃ πεποληθῆσιν ὅτι ἐν πρώτοις θὰ θέσῃ κατὰ μέρος τὰς αἰτήσεις, αἵτινες ὡς νέφος ἀκριδῶν ἐπέσκηψαν κατ' αὐτῆς ἐσῶθεν. Ὅλοι πιθανὸν νὰ ἠξέωρον ὅτι ὁ μισθὸς τῶν 150 λιρῶν εἶνε γλυκὸς ἀλλὰ πρέπει νὰ μάθουν ἰδιαιτάτα ὅτι ὁποῖος καπνίζει δὲν μαγειρεύει.

Ὁ Ἐπόπτης τῆς δημ. παιδείας ἐν Κύπρῳ πρέπει νὰ εἶνε ἄνθρωπος τοιοῦτος ὥστε νὰ ἐπιβάλλεται διὰ τοῦ ὄγκου τῶν γνώσεων καὶ τῆς ἀναπτύξεώς του. Νὰ εἶνε ἱεραρχικῶς καὶ κοινωνικῶς, καὶ νὰ δύναται νὰ εἶνε παντελῶς ἀνεξάρτητος. Νὰ εἶνε ἀθελοντῶς ἀνεγνωρισμένη, ἀφοῦ αἱ γνώμαί του θὰ βαρύνουν ἐπὶ τῆς Κυβερνήσεως, ὡς ὁ Ἀρχιγραμματεὺς ἐδήλωσεν. Νὰ εἶνε ὁ ἐπιθεωρητὴς καὶ σὺνάμα δ' ὁδηγὸς τῶν δημοδιδασκάλων.

Ἐχεὶ δὲ νὰ μεταρρυθμίσῃ καὶ διοργανώσῃ ἐκ θεμελίων τὸ σύστημα τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεώς μας, τὸ ὅποιον τριακόνταετεις ἀνόητοι ὄροι κατήτηται εἰς κατὰστειν χάους. Καὶ διὰ νὰ κατορθώσῃ τὸ μέγα αὐτὸ ἔργον, ὁ Ἐπόπτης ἔχει ἀνάγκην ὄχι μόνον τῆς φιλολογίας ἀλλὰ καὶ πείρας πολυχρονίου εἰς τὰ τῆς δημ. παιδείας. Πρὸ παντὸς εἰς πρέπει νὰ εἶνε ἄνθρωπος βλέψεων εὐρείων καὶ ὄχι σκουλοῦκι τοῦ βορβόρου τοῦ σχολαστικισμοῦ, ἢ κανέναν περιφροῦς ἀνθρωπισμοῦ.

Ἐν γένει ἡ Κυβέρνησις, διὰ νὰ εἶνε ἀπηλλαγμένη τῆς φεβρωτῆρας εὐθύνης ἀπέναντι τοῦ τόπου, πρέπει διὰ τὸ κατάλληλον πρόσωπον νὰ συμβουλευθῇ τὸν φυσικὸν οὐμβουλον, τὸ Ἕλληνα Ὑπουργεῖον, ἀποστέλλουσα συγχρόνως λεπτομερῆ καὶ ἀκριβῆ ἐκθεσιν τῆς καταστάσεως τῆς δημ. παιδείας καὶ τοῦ τίνας ὄρους ἔχει ν' ἀντιμετωπίσῃ ὁ Ἐπόπτης.

Μὲ 150 ὄμως λίρας ἐτησίως εἶνε βέβαιον ὅτι δὲν θὰ ἀνελάμβανε τὴν ὑπηρεσίαν κανεὶς ἄνθρωπος τοιοῦτος ἐξ Ἑλλάδος. Τὸ πρῶτον πρέπει τουλάχιστον νὰ διπλασιασθῇ. Καὶ δὲν εἶνε δύσκολον τοῦτο ἐπὶ προϋπολογισμοῦ £292,473.

ΠΑΡΗΣ “ΣΥΝΕΝΟΗΣΙΣ”

Δεκαοκτὼ μακρὰς συνεδρίας ἐκράτησεν ἐν τῷ Νομοθετικῷ ἢ συζητήσεως τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῆς Νήσου, ὅστις ἐψηφίσθη τέλος τὴν προχθὲς Πέμπτην. Ἐκ τῶν συζητήσεων τούτων ἐκείνη ἦτις δὲν θὰ λησμονηθῇ εὐκολα, εἶνε βεβαίως ἡ ἐπὶ τοῦ Δασονομείου.

Εἰσηγούμενος ὁ Ἀρχιδασονόμος εἶπε περὶ τῶν δύο νέων θέσεων τῶν ἐποπτῶν ὅτι οὗτοι θὰ λύσωσι τὰ παράπονα τῶν κατοίκων ἐπὶ τόπου, θὰ ἐρίζωσι τὸν κατάλληλον χρόνον νομῆς, ὕλοτομίας, ἀαδασώσεως. Δηλαδή ὡς νὰ εἶλεγε—χω

ρὲς νὰ τὸ θέλῃ ἰσως—ὅτι τὰ δύο αὐτὰ θέσεις μόνον ἐπιστημονικὸς μποροῦν νὰ καταλάβουν.

Τὰ αἰρετὰ μέλη, ὁμιλήσαντα ἐκ περιτροπῆς πάντα σχεδόν, πλὴν ὄσο, ἀνέπτυξαν εἰς δύο κοπιώδεις συνεδρίας παράπονα τῶν κατοίκων, ἐτόμισαν ἀναδιοργανώσιν τοῦ Τμήματος ἐπὶ ἐπιστημονικωτέρων βάσεων, καὶ εἶμεναν σύμφωνοι ὅτι αἱ δύο νέαι θέσεις ἢ ἔπρεπε νὰ καταληφθῶσιν ὑπὸ ἰθαγενῶν Κυπρίων ἢ ὑπὸ ἐπιστημόνων. Ἄλλως δὲν θὰ ἐψήφισον τοὺς δύο μισθοὺς.

Ἡ ἀλλεπάλληλος ἀπαρίθμησις τῶν παραπόνων, ἡ ὑπερβολικωτέρα παράστασις τῶν, ἰδίως ὑπὸ τοῦ μωαμεθανοῦ βουλευτοῦ Πάφου, ἦσαν πράγματα, αἵτινα ὁ Ἀρμοστής δὲν ἐπερίμενε, ἀφοῦ μάλιστα εἶνε ὁ πρῶτος Κυβερνήτης, ὅστις ἐθεράπευσε πολλά. Εἰς τὸ ὅτι δὲ τρέφει ἰδιαιτέρην συμπάθειαν πρὸς τὸν Ἀρχιδασονόμον καὶ εἰς τὸ ὅτι ἐλησμονήσεν ἐν τῇ μακρᾷ παραπονολογίᾳ ὅτι ἕκαστον μέλος ἀπηύθυνεν εὐχαριστίας δι' ὅσα ἐθεράπευθησαν, ὁρεῖται ἡ ἀγόρευσις τοῦ ἐκείνη ἡτις κατέληξεν εἰς... Ζήτημα ἐμπιστοσύνης, ἡτις παρ' ὀλίγον ἐδημιούργει νέαν κατὰστασιν πραγμάτων, ἡτις μᾶς παρευσίασε τὴν Αὐτοῦ Ἐξουχέτητα ὡς τὸν πρῶτον Ἀρμοστήν, πρὸς ἐθῶμασι τότε. Ἄλλ' εὐτυχῶς τὴν ἐπαύσιον εἰχομεν τὴν δικαίαν ἀναγνώρισιν ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν διαφωρεῖ ὡς πρὸς τὰ ἐπιστημονικὰ προσόντα τοῦ Ἐποπτοῦ.

Ἡ πρώτη ἀπὸ 2 ἐτῶν προτεινὴ Κυβερνήσεως καὶ Ἀντιπροσώπων ἐξέπεμψεν ἰσχυροὺς σπινθηρας. Ἀλλὰ δὲ ἦτο δυνατὸν παρὰ νὰ προήρχετο ἐκ παρεξηγήσεως. Ἡ γαλήνη καὶ ἡ «συνεννόησις» ἀποκατεστάθη πλήρης πάλιν.

ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ Wilhelms Jerusalem.

(Συλλογία.)

ΟΡΙΣΜΟΣ.

Κατὰ ταῦτα τὸ ἔργον τοῦ γυμνασίου διατυποῦται ὡς παιδεύσις πρὸς ἀνεξάρτητον πνευματικὴν ἐργασίαν δυνάμει ἐπιστημονικῆς μορφώσεως.

Συνίσταται δὲ ἡ ἐπιστημονικὴ παιδεύσις τοῦτο μὲν ἐκ θετικῶν γνώσεων, τοῦτο δὲ ἐκ καθωρισμένου τρόπου τῆς παιδεύσεως τοῦ πνεύματος. Οἰκοθεν δὲ ἐννοεῖται ὅτι μετὰδοσις θετικῶν γνώσεων καὶ παιδεύσις τοῦ πνεύματος δὲν δύναται νὰ χωρίζονται. Ἄλλ' αἱ θετικαὶ γνώσεις ἀνάγκη νὰ ἐκλέγωνται οὕτως καὶ κατὰ τοιοῦτον τρόπον νὰ μεταδίδονται, ὥστε ἐν τῇ προσκλήσει τούτων νὰ παιδεύηται τὸ πνεῦμα καὶ νὰ μορφῶται ἐπιστημονικῶς.

Ἄν δὲ αἱ θετικαὶ γνώσεις πλὴν τῆς μορφωτικῆς αὐτῶν δυνάμεως τυγχάνωσι καὶ πρακτικῶς χρήσιμοι, βεβαίως τὸ τοιοῦτο ἀπαιτῶμεθα ἀσμένως. Μόνον δέον νὰ προσέχη τις, ὅπως μὴ ἐν τοῖς τοιοῦτοις πλανηθῇ. Διότι πᾶσαι αἱ θετικαὶ γνώσεις, αἵτινες ἐν τῷ βίῳ δὲν ἀσκῶνται ἢ δὲν ἀνανεοῦνται, μεταπίπτουσιν ἀμετακλήτως εἰς λήθην, εἴτε περὶ λατινικῶν καὶ ἑλληνικῶν πρόκειται ἐνταῦθα εἴτε περὶ τῶν φυσικῶν καὶ τῆς ἱστορίας. Ὅ,τι δὲ μέλλει νὰ μένη, καὶ μένει δι' ἀγαθῆς μεθοδου καὶ ὅταν εἶνε προσήκον τὸ μέτρον τοῦ ὕλεκου, τοῦτο εἶνε τὸ ὑπόλοιπον τὸ ὑπολειπόμενον ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς μαθήσεως καὶ τοῦτο εἶνε ἀκριβῶς ἡ ἐπιστημονικὴ μόρφωσις.

Ἀπὸ ταύτης τῆς ἀρχῆς δέον νὰ κρίνωνται καὶ τὸ πρόγραμμα καὶ ἡ μέθοδος τοῦ γυμνασίου. Ἐγὼ τὸ ζήτημα τοῦτο ἐν μέρει ἀνέπτυξα ἤδη ἐν τῇ ἐμῇ πραγματείᾳ τῆς «ἱστορίας τῶν ἐπιτημονικῶν ἐργασίων τοῦ καθηγητοῦ τοῦ γυμνασίου» (ἐν Βιέννῃ τῷ 1903), καὶ διὰ τοῦτο ἐν τῷ προκειμένῳ δύναμαι νὰ

περιορισθῶ εἰς ἔξαρσιν μόνον τῶν σπουδαιότατων σημείων.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ.

Τὸ πρόγραμμα τῶν ἡμετέρων γυμνασίων ἐρείδεται ἐπὶ τοῦ ὄργανισμοῦ τοῦ 1849, εὖ οἱ δημιουργοὶ **Εκнер** καὶ **Boniz** παντελῶς ἀπέστησαν τοῦ τότε ἐν Γερμανίᾳ κρατούντος νέου ἀνθρωπισμοῦ, ὅστις ἐν τῷ γυμνασίῳ ἐθεράπειε πάνυ μονομερῶς τὴν κλασσικὴν παιδείαν.

Οἱ πολὺ ἐμβριθεῖς καὶ δευδερκεῖς ἄδρες ἔγνωσαν ἤδη τότε τὴν σπουδαιότητα καὶ μορφωτικὴν δυνάμιν τῶν μαθηματικῶν καὶ φυσικῶν ἐπιστημῶν καὶ ὤρισαν αὐτοῖς εὐρὺν χῶρον ἐν τῷ τότε ἀναδιοργανουμένῳ γυμνασίῳ. Ἐἶνε λοιπὸν παντελῶς ἡμαρτημένον τὸ νομίζειν ὅτι τὸ Αὐστριακὸν γυμνάσιον ἐρείδεται πρὸ παντὸς ἐπὶ τῆς κλασσικῆς παιδείουσεως.

Κατὰ τὴν ἐμὴν μάλιστα πείραν, αἱ δύο ὑπέρταται τάξεις παρέχουσι τοῖς μαθηταῖς τὰ μαθηματικὰ καὶ φυσικὰ ὡς τὰ σπουδαιότατα μαθήματα. Ὅστις τὸ Αὐστριακὸν γυμνάσιον στηρίζεται ἐπὶ τοῦ συνδυασμοῦ τῆς φιλολογικῆς παιδείουσεως μετὰ τῆς ἀπὸ τῶν φυσικῶν καὶ μαθηματικῶν, ὃν συνδυασμὸν ἐπιδιώκει καὶ τὸ πρακτικὸν σχολεῖον. Διότι διὰ τῆς εἰσαγωγῆς καὶ ἐπιμελοῦς θεραπειᾶς δύο νέων γλωσσῶν, ἀπειμακρύθη ἀπὸ τῆς μονομεροῦς φροντίδος ὑπὲρ τῆς ἀπὸ τῶν τεχνικῶν καὶ φυσικῶν μαθημάτων παιδείουσεως, καὶ ἐπιθυμεῖ κατ' ἀρχὴν ἐκείνης τῆς παιδείουσεως νὰ τύχη, ἣν εἶχον ἐν τῇ διανοίᾳ οἱ δημιουργοὶ τοῦ νέου Αὐστριακοῦ γυμνασίου.

Η ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΠΑΙΔΕΥΣΙΣ.

Ὁ συνδυασμὸς ὁμοῦ τῆς φιλολογικῆς παιδείουσεως μετὰ τῆς τῶν μαθηματικῶν καὶ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν εἶνε ἐκείνος, ὅστις δύναται νὰ ἐπιτύχη τοῦ ὑπ' ἡμῶν διατυπωθέντος σκοποῦ, τούτεστι τοῦ ποιεῖν τινα ἰκαίον διὰ τῆς παροχῆς ἐπιστημονικῆς παιδείουσεως νὰ ἐργάζεται ἀνεξάρτητον πνευματικὴν ἔργασίαν.

Ἡ φιλολογικὴ παιδείουσις ἀγεί τὸν νέον εἰς τὰ πνευματικὰ τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας ἔργαστήρια καὶ δεικνύει αὐτῷ πῶς σχηματίζονται αἱ διανοήσεις. Ἐν ταύτῃ δύναται ὁ παιδευόμενος, ὑπὸ ξένων γλωσσῶν χειραγωγούμενος, νὰ ἔλθῃ κατὰ μικρὸν ἐπὶ τοῦτο, ἵνα δηλαδὴ ἀπεχωρήσῃ τὸ νόημα ἀπὸ τοῦ γλωσσικοῦ πλούτου καὶ οἴσῃ ἐν τῇ γυμνότητι αὐτοῦ καταλάβῃ αὐτό. Ἐνταῦθα μαθαίνει νὰ παρατηρῇ καὶ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ μητρικὴν γλῶσσαν μετὰ βαθείας συναισθήσεως, νὰ νοῆ τὴν κατασκευὴν καὶ συνάρμοσιν αὐτῆς, καὶ ὁρθῶς νὰ μεταχειρίζεται αὐτήν. «Ὅ μὴ ξένη γλῶσσαν γινώσκων, οὐτος γινώσκει οὐδὲν ἐκ τῆς ἰδίας» εἶπεν ἤδη ὁ Goethe.

(Ἀκολουθεῖ).

(Μετάφρασις.) **Χριστοφόρος Ν. Δρακοντίδης.**

Η ΕΒΔΟΜΑΣ

ΠΥΘΙΩΝΟΙ ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΥ

Μᾶς ὑπέβαλαν πικρὰ παράπονα ἐπιβάται ἐκ Μόρφου, τῶν ὁποίων ἐνέργεια νὰ ἐνώτων τὰ ἐνέματα, ὅτι εἰς τὸ τρεῖνον τῆς Τρίτης εἰ ἐπιβάται ἤλθον καθήμενοι ὁ εἰς ἐπὶ τοῦ ἄλλου διότι δὲν εἶχον βεγόνια.

Ἐπὶ τὴν δευτέραν ἰσχυρῶς, τὸ πρᾶγμα εἶνε πολὺ εὐχάριστον, διότι ὁ οἰδηρόδρομος ἔχει ἐπιβάτας καὶ εἰσπράξεις. Ἐλπίζομεν δὲ νὰ ἐπαληθεύσῃ ἐκείνο τὸ ὅποιον ἐγράψαμεν πρὸ τινος, ὅτι ὁ Διευθυντὴς ἔλαβε τὴν πρόνοιαν νὰ παραγγείλῃ βεγόνια, τὰ ὁποῖα περιμένονται τὸν Ἀπρίλιον.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΟΥ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΥ

Εἰς τὸ Νομοθετικὸν Συμβούλιον ὑπὸ αἰρετῶν μελῶν ἐ- χαρακτηρίσθη ὡς περιττὴ ἡ θέσις τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Σιδηροδρόμου, χάριν οἰκονομίας.

Τουναντίον ἡμεῖς φρονοῦμεν ἀδιστακτικῶς ὅτι ὁ Διευθυντὴς, ἰκνωτάτος δειχθεὶς εἰς τὴν διαρρύθμισιν τοῦ πρώτου φορᾶν ἐν Κύπρῳ κατασκευαζομένου ἔργου, εἶνε ἀναγκασιότατος ἀφοῦ πρόκειται νὰ γίνωσιν ἐπεκτάσεις.

Εἰς τὰς ἀρχὰς τοιούτων ἔργων εἶνε ἀνάγκη νὰ ἔχωμεν Διευθυντὰς καλοῦς καὶ ἐμπείρους διὰ νὰ μὴ θρηνηώμεν κατόπιν σύγχυσιν γενικὴν.

Ἐπίσης φρονοῦμεν ὅτι καὶ τὸ κατώτερον προσωπικὸν εἶνε πολὺ, εἶνε ὁμοῦ ἀναγκαῖον διὰ νὰ καταρτισθῇ διὰ τὰς ἐπεκτάσεις, ἢ διὰ νὰ ἐκλεγῶσιν ἐξ αὐτοῦ οἱ ἰκανοὶ. Πρὸς τοῦτο δλοῖ ἐ- ἰρίζονται ὑπὸ δοκιμασίαν.

ΠΟΚΡΗΑΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἄ Τί νὰ πῆ κανεὶς διὰ τὰς ἀπόκρως τῆς Λευκωσίας. Ὁ περισσότερος κόσμος ἐγλέντησε γερὰ, καὶ τὰ τραγοῦδια ἤρουντο εἰς τὸ πρῶν. Ματκαράδες ἐπίσης πολλοὶ, ἀνάλατοι ἀλλὰ εὐθυμοί. Ἐ- γίνε καὶ ἀπόπειρα μαπαρατῶν, σατυρῶν εἰς τύπων, καὶ γαϊδουροκα- βαλλαρίας. Τὸ γενικὸν σχεδὸν μεθύσι ἐξηκολούθησε τὴν Καθαρὰν Δευτέραν εἰς τοὺς κόμπους, παρ' ὄλην τὴν δυσμένειαν τοῦ θερ- μομέτρου.

Ἡ Λευκωσία τὸν παλαιότερον καιρὸν διακρίνετο διὰ τὰς ἑορ- τὰς αὐτὰς, καὶ τὸ πνεῦμα τῆς σατύρας σῶζεται πολὺ ἀκόμη. Μία καλὴ ὁδήγια θὰ συνετέλει εἰς καλυτέρας τοιαύτας ἑορτὰς καὶ εἰς κινήσιν, ἥτις θὰ ὠφέλει τὴν πόλιν.

ΝΕΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ

Ὁ κ. Εὐθύβουλος Κωνσταντινίδης ὁ γνωστὸς μεγαλο- καταστηματάρχης τῆς Λευκωσίας, τοῦ ὀπίου κανεὶς δὲν δύναται ν' ἀρνηθῇ τὴν ἐπινοητικὴν καὶ προοδευτικὴν κάμνει νέον Μπαρ. Ἐπὶ τῇ εὐκαρίᾳ ἐλπίζει ὅτι ἡ παλαιὰ πελατεία του θὰ τὸν ἐνθυμθῆ τακτικώτερα. Προκαταί ἄλλως τε καὶ κατὰ ποτῶν πρώτης τάξεως, περιποιήσεως εὐθυβουλείου, καὶ μεζίδων γενναϊκῶρων.

Τὸ ἀπαραίτητον αὐτὸ κέντρον, τὸ μόνον τοῦ εἶδους του ἐν Λευκωσίᾳ, εἶνε ὀπισθεν τοῦ κατεστήματος, καὶ περιμένει τοὺς ἐκ- κλεκτοὺς του πελάτας.

ΑΝΑΦΟΡΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΝ

Ὁ κ. Σῶζος ὑπέβαλεν εἰς τὸ Νομοθετικὸν Συμβούλιον ἀναφο- ρὰν πολλῶν κατοίκων τῆς Λευκωσίας καὶ τῶν πέριξ περὶ τροποπ- τοῦ περὶ φρειάτων νόμου τοῦ 1896. Ἐπίσης ἀναφορὰν τῶν γυφο- ποισίων Λάρνακος καὶ Λεμεσοῦ αἰτουμένων ἐλάττωσιν τοῦ ἐξαγω- γικοῦ ἔασμου τῶν 15 c/o.

Ὁ κ. Θεοδότου ὑπέβαλεν ἀναφορὰν Καραβᾶ καὶ Λαπήθου αἰ- τουμένων ἔρρυσιν Κωμωδικεῖου καὶ Κτηματολογίου ἐν Λαπήθῳ καὶ συμπλήρωσιν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως τῆς δεῦ Λαπήθου—Καραβᾶ— Λευκωσία διὰ Γουαρδίας. Ἐπίσης ἀναφορὰν δὲνα χωρίων τῆς Πιτσιλίας αἰτουμένων ἀγροτικὸν ἰατρὸν μὲ ἔδραν τὸ Παλαιχώρι καὶ οὐχὶ τὸν Ἀγρόν νὰ σταλῇ εἰς Παλαιχώρι ὑπάλληλος τοῦ Κτηματολογίου πρὸς τακτοποίησιν τῶν φέρων καὶ νὰ τιεῖ δοθῇ ἄ- ἔτια νερμῆς εἰς τὰ παρακείμενα δάση.

Ὁ κ. Ἀραούζος ὑπέβαλεν ἀναφορὰν τῆς πόλεως Λεμεσοῦ κατὰ τοῦ συστήματος τῆς σχολικῆς φορολογίας. Ἐπίσης ἀναφορὰν τοῦ κ. Φυλάξου αἰτουμένου τὴν δευτέραν τῆς Κυβ. πρὸς προμήθειαν ποσίου ὕδατος, καθόσον τὶ γῶν ἔχει μικρὰ βία τυφοει- δοῦς. Ἐπίσης ἀναφορὰ τοῦ χωρίου Ἄρα αἰτουμένου γέφυραν.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Ἄδριον Κυριακὴν τῆς Ὁρθοδοξίας κατὰ τὴν 10ην ὥραν π. μ. ἐπὶ τῇ ἱερείῳ ἑορτῇ τοῦ Θρησκευτικοῦ Συλλόγου Ὁρ- θοδοξίας ψαλλήσεται, χοροστατοῦντος τοῦ Πανιερωτάτου Μη- τροπολίτου Κυρηνείας κ. Κυρίλλου, δοξολογία ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τοῦ Ἁγίου Σάββα, μετὰ τὴν ὁποῖαν ἐν τῷ Καταστήματι τοῦ Συλλόγου ἀπαγγελθήσεται ὁ πανηγυρικὸς ὑπὸ τοῦ ἱερο- λογιωτάτου Ἱεροκήρυκος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς κ. Φιλαρέτου, παρακαλεῖται δὲ τὸ Σιναστὸν κοινὸν τῆς Λευκωσίας νὰ τιμή- σῃ τὴν σεμνὴν ταύτην τελετήν.

Λευκωσία, 10 Μαρτίου, 1907.

Ἐκ τοῦ Γραφείου.

Εἰκονογραφημένα δελτάρια ? Illustrated Post-Cards.

Σ Ο ε ἰ δ ὼ ν .

Τοποθεσίαι τῆς Κύπρου.— Μνημεῖα ἀρχαία.— Προσωπο- γραφίαι.— Νέα κτίρια.

Εἰς τὸ Κατάστημα τοῦ Καλλιτέχνου Φωτογράφου
Θ. Ν. ΤΟΥΦΕΣΗ, ἐν Λευκωσίᾳ.

Με τὸν νέον ταχυδρομικὸν κανονισμὸν εἶνε τὸ εὐθηνότερον μέσον ἀλληλογραφίας.

Ὁ «ΚΥΠΡΙΟΣ» ἐκδίδεται ἐκ τοῦ γραφείου αὐτοῦ ἐν τῇ Στοᾷ Φανερωμένης ἐν Λευκωσίᾳ. Οἱ ὄροι τῶν συνδρομῶν ἔχουσιν ὡς ἀκο- λούθως :

Διὰ τὰς πόλεις τῆς Κύπρου, εἰτησία 12 σελ. Διὰ τὰ χωρία σελ. 10, διὰ τοὺς Διδασκάλους καὶ τοὺς ἀστυφύλακας σελ 8. Ἀγγελίαι εἰς μίαν φορὰν πρὸς 2 γρ. τὴν γραμμὴν. Κυβερνητικαὶ ἀγγελίαι γρ. 2 1/4 ἢ γραμμῆ. Διὰ διατριβὰς ἰδιαιτέρως συμφωνίαι : Ἐκ- ετη εἰτησία συνδρομὴ περιλαμβάνει 52 ἀριθμοῦς.

Διευθυντὴς καὶ ὑπεύθυνος Κ. ΦΥΛΑΚΤΟΥ.

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

21,500 ΛΙΡΑΣ

Ο Λιμὴν τῆς Λάρνακος.

ΕΞΗΓΗΣΙΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΥΠΟ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ 1907—8 ἀναγράφεται πιστώσις 7,000 λιρῶν διὰ τὰς λιμενικὰς βελτιώσεις Λάρνακος, ὧν ἡ δαπάνη ὑπελογίσθη ὡς γωττὸν οὐχὶ ἀνωτέρα τῶν £21,500.

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Κυβερνήσεως ὁμοῦ κατὰ τὴν συνεδρίαν τοῦ Νομοθετικοῦ τῆς Τρίτης ἔφερε ψήφισμα, ὅπερ καὶ ἐψηφίσθη, δι' οὗ ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν εἰς παρατετὴ ἀνάγκη νὰ δαπανήσῃ κατὰ τὸ ἐρχόμενον οἶκον. ἔτος καὶ πλέον τῶν 7,000. Ἀνέπτυξε δὲ ὡς ἑξῆς ἀκριβῶς τὸ σχέδιον τοῦ ἔργου:

ΑΡΧΙΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ. Δὲν εἶε ἀνάγκη νὰ παραστήσω ὅτι ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν παρατηρήθη ὡς ἀναγκαῖα ἡ βελτίωσις τοῦ λιμένος Λάρνακος, καὶ τὸ ἔργον ἦτο πάντοτε ὑπὸ τὴν σκέψιν τῆς Κυβ. καίτοι δὲν ὑπῆρχε χρῆμα.

» Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἡ Κυβ. εὗχε πολυτίμου συμβουλῆς τοῦ Δ. τῶν δημ. ἔργων κ. Νίκολς, καὶ αἱ ἐκθέσεις αὐτοῦ ὑποβλήθησαν πρὸς ἐξέτασιν εἰς εἰδικὰ καταστήματα, εὐρέθησαν ὅτι περιέχον πολυτίμους ὁδηγίας διὰ τὰ τεχνικὰ ἔργα τῶν σκοποῦμένων βελτιώσεων.

» Τὰ λιμενικὰ εἶνε δυσκολώτατα ἔργα, καὶ ἡ ἐκτέλεσις αὐτῶν ἐξαρτᾶται κατὰ μέγα μέρος ἐκ τῆς ὑδρογραφικῆς γνώσεως τοῦ λιμένος καὶ ἐξ ἀκριβοῦς ἐπιτελέσεως τῶν διαφορῶν λεπτομερειῶν. Καὶ τὸ ἐν τοιαύτοις ἔργοις ὑπολαμβάνον χειριστὸν εἶνε ὅτι μετὰ τὴν συμπλήρωσιν, ἀφανὲς τι ρεῦμα ἐν τῷ βάθει καταστρέφει τὸ ὄλον. Τούτου ἕνεκα ἡ Κυβ. εἶε ὥρῃσεν ἐπάναγκες νὰ προβῆ μόνον ἀπὸ λάβῃ τὴν ὑψίστην τεχνικὴν συμβουλὴν, ἣν ἠδύνατο νὰ περιηθῆ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου. Ὁ οἶκος τῶν κ. κ. Coode, Son and Matthews εἶνε ἰσως ὁ διασημότερος τῶν λιμενοκατασκευαστῶν ἐν τῷ κόσμῳ.

» Ἡ Κυβ. ἐπωφελήθη τῆς εὐκαιρίας τῆς ἐπισκέψεως εἰς Κύπρον χάριν ἄλλων ἔργων τοῦ συνεταίρου τῶν κ. Οὐίλσον, ἵνα συμβουλευθῆ αὐτόν. Ὁ κ. Οὐίλσον κατήλθεν ἐνταῦθα τὸν παρελθόντα Ἀπρίλιον καὶ συνεβουλευθῆ πάντα, ὅστις ἠδύνατο νὰ γνωρῶσῃ τι περὶ τοῦ λιμένος Λάρνακος, ἦτοι τὸν κ. Νίκολς, τὸν τελώνην κ. Ἀνσελ, ἔχοντα μακρὰν πείραν τοῦ λιμένος καὶ τῶν ἀποβιβάσεων, τοὺς ἐγκρίτους πολίτας τῆς Λάρνακος καὶ τὰ μέλη τῆς Δημοτικῆς ἀρχῆς.

Τὰ καθ' ἕκαστα τοῦ σχεδίου.

» Λυποῦμαι μὴ δυνάμενος νὰ φέρω τῶρα ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τὸ σχέδιον τῶν ἔργων, καθότιν θὰ τελειώσῃ μετὰ τὴν ψήφισιν τῆς πιστώσεως, ἀλλὰ θὰ δυνήθω νὰ ἐξηγήσω τὰ καθέκαστα:

» Ἡ σημερινὴ ἀποβάθρα ἐγένετο τὸ 1882, ἔχει μῆκος 450 ποδῶν, καὶ κατὰ τὴν κεφαλὴν τῆς τὸ βάθος τοῦ ὕδατος εἶνε 5—6 ποδῶν, μακρότερον δὲ 1500 πόδας τὸ βάθος δὲν εἶνε ἀνω τῶν 16 ποδῶν. Μία τῶν σημερινῶν δυσκολιῶν εἶνε ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐπαρκὴς χώρος ἐκατέρωθεν τῆς ἀποβάθρας πρὸς ἀποβιβάσιν. Δευτέρα δυσκολία εἶνε ὅτι ἐν χειμῶνι γίνεται ἀδύνατος εἰς τὰς φορτηγίδας ἢ πρὸς τὴν ἀποβάθραν προσπέλασις.

» Ἐκεῖνο ὅπερ προτείνεται πρὸς ὑπερῆκισιν τούτων εἶνε νὰ μεγεθυθῆ ἡ ἀποβάθρα κατὰ 450 πόδας, ἦτοι νὰ γίνῃ διπλασία τὸ μῆκος, ὡσαύτως δὲ ἡ κατασκευὴ στερεοῦ βραχίονος μῆκους 250 ποδῶν, ἵνα προστατεύῃ τὴν κεφαλὴν τῆς. Ἡ ἐπέκτασις αὕτη θέλει φέρει τὴν κεφαλὴν τῆς ἀποβάθρας εἰς βάθος 8 ποδῶν, ἦτοι δύο πλέον τοῦ σημερινοῦ. Τοῦτο θέλει φέρει τὴν ἀποβάθραν πέραν τῶν σ κ α σ μ α τ ω ν.

» Ἐγένετο ἐξέτασις τῆς σημερινῆς ἀποβάθρας καὶ εὐρέθη ἐν καλῇ καταστάσει, ἀρκούντως στερεὰ διὰ τὴν ἐργασίαν, καίτοι ἦτο ἐλαφρᾶς κατασκευῆς καὶ ἡλικίας 25 ἐτῶν. Ἄλλ' ἡ ἐπέκτασις θὰ εἶνε ἰσχυροτέρα κατασκευῆς, ἵνα ἀντέχει εἰς τὸ ἰσχυρότερον ρεῦμα, ὅπερ εὐρίσκειται βεβύτερα. Θὰ κα-

τασκευασθῆ ἐπὶ τοῦ νέου μέρους τροχιόδρομος καὶ θὰ τεθῆ γερανὸς 20 τόνων.

Λιμενοδραχίων.

» Ὁ βραχίων οὗτος θὰ ἐκτείνεται 150 πόδας πρὸς τὸ βέριον μέρος, ἵνα προστατεύῃ τὰς φορτηγίδας τὰς διευθυνομένας πρὸς τὸ βέριον ἄκρον τῆς ἀποβάθρας, καὶ 50 πόδας πρὸς νότον, ἵνα ἀσφαλίσῃ τοὺς ἐπιβάτας. Ἄλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὰς διαστάσεις καὶ τὸ μέγεθος, τὸ πρᾶγμα ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν ρευμάτων τῆς θαλάσσης. Τὸ ἀποτέλεσμα θὰ εἶνε ἀσφάλεια διὰ τὰς φορτηγίδας καὶ σχετικῶς ὁμαλότερον ὕδωρ διὰ τοὺς ἐπιβάτας.

» Ἴνα δὲ μὴ ὑπάρξωσι μετὰ ταῦτα παράπονα, θὰ ἐξηγήσω καὶ τί ὁ λιμενοδραχίων δὲν θὰ ἐπιτελῆ. Ἐνοήθη καλῶς ὑφ' ὄλων τῶν ἐγκρίτων κατοίκων Λάρνακος, εἰτινες ὠμίλησαν μετὰ τοῦ κ. Οὐίλσον, ὅτι δὲν θὰ ὑπάρχῃ ἀσφάλεια δι' ἑλκὸς τὰς φορτηγίδας ταυτεχρόνως ἐργαζόμενας. Ἐν καιρῷ τρυκυμίας αἱ μὴ ἐργαζόμεναι, ἀνάγκη νὰ εἶνε ἀραγμέναι εἰς τὴν ξηρὰν, ὡς τῶρα. Τὴν συμβουλὴν ταύτην τοῦ ἐξέχου μηχανικοῦ δυνάμεθα νὰ δώσωμεν εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας τῶν φορτηγίδων δωρεὰν (ἰλαρότης). Τὸ βαρὺ ἔργον τῆς ἐλκύσεως τῶν φορτηγίδων διὰ σχοινίων ἐν τρυκυμίᾳ δύναται νὰ μετριασθῆ διὰ καλύτερων μέσων ἐλκύσεως. Ταῦτα πάντα ἐξηγοῦσι τὴν δαπάνην τῶν 21,500 λιρῶν ἐν ἣ περιλαμβάνονται καὶ τὰ βεβηθητικά, ἦτοι κλίμακες κλπ.»

ΑΡΧΙΔΟΓΙΣΤΗΣ. Ἦμην παρὼν εἰς τὴν συνέντευξιν τοῦ κ. Οὐίλσον μετὰ τῶν πολιτῶν καὶ αἰσθάνομαι πολλὴν εὐχαρίστησιν ὑποστηρίζων τὸ ψήφισμα.

ΚΙΤΙΟΥ. Εὐχαριστεῖ καὶ δηλοῖ ὅτι θὰ ψηφισθῆ τοῦτο. Εἶνε τὸ ἀναγκαιότερον τῶν ἔργων μετὰ τὸ ἐν Ἀμμοχώστῳ. Κατὰ τὰς ἐξηγήσεις τοῦ Ἀρχιγραμματεῦς, δὲν φαίνεται μέγα τι, ἀλλὰ πάντοτε προτιμότερον κάτι παρά τίποτε. Εὐχαρίστως δεχόμεθα καὶ τὴν δωρεὰν συμβουλὴν! Σύνιστᾷ μηχανημα διὰ τὴν ἐλκυσιν τῶν φορτηγίδων.

Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς ἐπαύριον ὁ Ἀρχιγραμματεὺς κατέθηκε τηλεγράφημα πρὸς τὸν Ἀρμοστὴν τῆς Ἐθνικῆς Λέσχης Λάρνακος εὐχαριστοῦσας διὰ τὴν ψήφισιν τοῦ ποσοῦ ὑπὲρ τοῦ λιμένος.

Ἡ Ἀρχαία Λαπήθος

Ἐκ Καραβά καὶ Λαπήθου ἦλθεν εἰς Λευκωσίαν ἐπιτροπεία διὰ τὸ ζήτημα τῆς ἐλευθέρως χρήσεως οἰκοδομησίων λίθων ἐκ τῆς τοποθεσίας Λαμπούσης ἢ Καταλυμάτων, ἦτις κηρυχθεῖσα ὡς ἀρχαιολογικὸς τόπος ἦτο πλέον ἀπροσπέλαστος.

Καὶ ἀναφορὰν ὑπέβαλον διὰ τοῦ κ. Θεοδότου εἰς τὸ Νομοθετικόν, ὑπογεγραμμένην ὑπὸ 600 καὶ πλέον, ἐν ἣ ἀναφέρουσι τὸ ἀνάκαθεν δικαίωμα νὰ λαμβάνουσι λίθους ἐκεῖθεν. Σεβόμενοι ὁμοῦ τὸν ἀρχαιολογικὸν τόπον δέχονται νὰ λαμβάνωσι τοιοῦτους ἐκ τῆς ἐπιφανείας, χωρὶς νὰ σκάπτωσιν, ὑπὸ τὴν ἐπιβλεψιν δὲ ἀντιπροσώπου τοῦ Μουσείου.

Πληροποροῦμεθα ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ Μουσείου θὰ παράσχη τὴν ἀδειαν ταύτην, ὡς παρεχώρησε καὶ ἀδειαν νομῆς ἐκεῖ.

Πρότασις δι' ἀνασκαφάς.

Πρὸς τὸν Γεν. Ἐφορὸν τῶν Ἀρχαιοτήτων ἔγραψεν ἐκ Γερμανίας ὁ γνωστὸς ἐνταῦθα ἀρχαιολόγος κ. Ρίχτερ, ἐρωτῶν ἂν τῷ δίδεται ἀδεία ἀνασκαφῶν ἐν Λαμπούτῃ. Ἴσως τῶρα κινήθῃ ἡ ἀμίλλα καὶ ἄλλων ξένων ἀρχαιολογικῶν σωματείων δι' ἀνασκαφάς ἐν Κύπρῳ.

ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΝΟΜΩΝ

Διὰ νόμου ψηφισθέντος προπέρυσιν εἶχε δοθῆ ἀδεία εἰς τὸν Σέρ. Ἰωσήφ Χάτσινσον, πρῶτον Ἀρχιδικαστὴν, καὶ τὸν κ. Στάνλεϋ Φίσερ, δικαστὴν, νὰ συναρμολογήσωσι τοὺς ἐν ἰσχύει νόμους τῆς Νήσου

Τὸ ἔργον συνεπληρώθη, πάντες δὲ οἱ ἐν ἰσχύει σήμερον νόμοι καὶ ἐπιταγαὶ ἀπὸ τοῦ 1878—1906 ἐξεδόθησαν εἰς ἓνα τόμον ἐξ 698 σελίδων, σχήματος 8ου, ἐκτυπωθέντα καὶ δεθέντα εἰς Ἀγγλίαν.

Τὰ σώματα ἀφίκοντο ἤδη καὶ τὴν Τρίτην διανεμήθη ἀνά ἐν εἰς ἕκαστον μέλος τοῦ Νομοθετικοῦ Συμβουλίου.

Η ΒΟΥΛΗ

Συζητήσεις ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 20/5 Μαρτίου.

Αἰ Φυλακὰς. (£5,601.)

Ὁ Σιεφκὲτ βήης παρακαλεῖ ὅπως ἡ θρησκευτικὴ καὶ τεχνικὴ διδασκαλία παρέχεται εἰς τοὺς φυλακισμένους καθημερινῶς.

Ὁ Μιχμέτ ἐφ. παρατηρεῖ ὅτι διὰ τὰ θρησκευτικὰ καθήκοντα τῶν μουσουλμάνων εἶνε ἀνάγκη καθαριότητος, ἀλλ' οἱ «πεφυλακισμένοι» παραπονοῦνται ὅτι μόνον «νυκτερινὸν ἀγχιεῖο» τοῖς δίδεται, ὅπερ διὰ κάθε ἄλλον σκοπὸν χρησιμεύει ὄχι ὁμῶς διὰ προτευχῆν, ἐνῶ πρότερον τοῖς ἐδίδοτο καὶ ἐκουμάρα τις. Παρακαλεῖ ὅπως εἰς τοὺς ὑπὸ ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν ἀπολυομένους ἐπιτραπῆ νὰ παρουσιάζωνται κατὰ μῆνα εἰς τὴν πλησιεστέραν ἀστυνομίαν.

Ὁ κ. Χατζηγιάννου δὲν δύναται νὰ ἀρνηθῆ ὅτι γενικῶς ἡ κατάστασις τῶν φυλακῶν εἶνε καλὴ, ἀλλὰ συνιστᾷ μεγαλυτέραν μέριμναν διὰ τὸ μέλλον τῶν ἀποφυλακιστέων.

Ίατρικὸν Τμήμα (£8,687.)

Ὁ Μ. Κιτίου παρατηρεῖ μετ' εὐχαρηστικῆς τὴν αὐξήσιν 310 λιρῶν διὰ τοὺς ἀγροτικῶς ἰατροῦς καὶ τὰ φάρμακα, ἀλλὰ τὸ ποσὸν εἶνε ὀλίγιστον. Οἱ ἀγροτικὶ ἰατροὶ δὲν ἐξέρχονται εἰς περιόδον μετὰ φαρμάκων, καλὸν δὲ εἶνε νὰ ὀρίσθῃ τίνες κάτοικοι δέον νὰ λαμβάνωσιν ἰατρικὴν βοήθειαν δωρεάν καὶ τίνες ὄχι. Ἐπικαλεῖται ὄχι μόνον τὴν δικαιοσύνην ἀλλὰ καὶ τὴν εὐσπλαγχνίαν τῆς Κυβ. πρὸς αὐξήσιν τῶν δαπανῶν τῶν δυστυχῶν λιπρῶν, καὶ συνιστᾷ εἰς τὸν Ἀρχιδασονόμον νὰ τοῖς παρέχῃ δωρεάν τὴν ξυλείαν ἐκ τοῦ δάσους τῶν.

Ὁ δρ. ΘΕΟΔΩΤΟΥ ὁμιλεῖ ἐπὶ τῶν μολυσματικῶν καὶ μισματικῶν νοσημάτων. Περὶ φυματιώσεως ἐν πρώτοις, ἣτις δικαίως καλεῖται ἡ μαστιγὴ τῆς ἀνθρωπότητος, πανταχοῦ ὑπάρχουσα. Τὸ 1/7 μέχρι τοῦ 1/13 τῶν θανάτων ὀφείλονται εἰς αὐτήν. Ἐκ τῶν μεγάλων τούτων καταστροφῶν ἡ συνειδήσις τῶν πεπολιτισμένων κρατῶν ἐξηγέρθη ὑπὲρ λήψεως μέτρων.

Ἐν Ἀγγλίᾳ ἀπὸ 50 τῶν ὑπάρχουσιν εἰδικὰ νοσοκομεία καὶ παραθαλάσσια ὑγιαστήρια. Χάρις εἰς ταῦτα, τὴν αὐστηράν ἀπομόνωσιν, τὴν συστηματικὴν ἀπολύμανσιν καὶ τὴν ἀξιέπαινον μέριμναν τῆς Κυβ. οἱ θάνατοι ἐκεῖ ἠλαττώθησαν περισσότερο ἢ ἄλλοῦ. Ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Οὐαλλίᾳ οἱ θάνατοι κατὰ τὸ 1870 ἦσαν 2,410, κατὰ δὲ τὸ 1896 ἦσαν μόνον 1307. Ἐν Γερμανίᾳ οἱ ἐκ φθίσεως θάνατοι ἀνῆρχοντο εἰς 14 ο/ο, μετὰ δὲ τὴν σύστασιν φθισιατρείου εἰς 4 ἢ 5 ο/ο

Εἶνε ἀνάγκη εἰσαγωγῆς μαθήματος ὑγιεινῆς εἰς τὰ δημοσχολεῖα, ἵνα ὁ λαὸς μάθῃ ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας τοὺς κινδύνους τῆς ὑγείας του καὶ τὰ μέσα δι' ὧν νὰ τοὺς ἀποφεύγῃ. Οὐδὲν τοιοῦτον μέτρον ἐφαρμόζεται ἀφ' ἧς ὁ τόπος διατελεῖ ὑπὸ πεπολιτισμένην Κυβ., ὄχι δι' ἔλλειψιν ζήλου τοῦ Ἀρχιάτρου ἀλλὰ διότι ἡ Κυβ. δὲν ἀπεφάτισε νὰ ἀναλάβῃ τὴν δαπάνην.

Ἐνεκα ἐλλείψεως ἐπισήμων στατιστικῶν ἐξάγω ἐκ τῆς πείρας μου καὶ ἐκ τῶν σημειώσεων τῆς Φιλανθρωπικῆς Ἐταιρείας, ὅτι εἰς 1 1/2 ἔτος ἐν Λευκωσίᾳ ἀπέθανον ἐκ τῆς φθίσεως 36 ἐκ τῆς τάξεως τῶν ἀπέρων, καὶ λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ νόσος μαστίζει καὶ τὰς ἀνω τάξεις, οἱ θάνατοι κατὰ πιθανὸν ὑπολογισμὸν, ἀνῆρχονται εἰς 40—45, ἧτοι ἐπὶ πληθυσμοῦ 100,000 εἰς 200 περίπου κατ' ἔτος. Ἐλλείπει μέτρων ὁ τόπος ὑπέστη ἐπὶ τῆς ἀγγλοκρατίας ἀπώλειαν ἀδικον χιλιάδων τινῶν κατοίκων.

Ἐκ τῶν ἐλωδῶν πυρετῶν, οἵτινες θεωροῦνται ὡς ἀσήμαντον νόσημα, ἔχομεν ὀλιγωτέρους μὲν θανάτους κατ' ἔτος ἀλλὰ πολὺ περισσότερούς νοσοῦντας. Ἐνεκα μὴ συμπληρώσεως τῶν ἰδικῶν μας στατιστικῶν θα καταφύγωμεν εἰς τὰς τῶν ἄλλων χωρῶν. Κατὰ τὰς ἰταλικὰς, αἵτινες προσῆγγισαν τὸ τέλειον, ἐπὶ 32,000,000 κατοίκων θνήσκουσιν ἐξ ἐλωδῶν πυρετῶν 15,000 καὶ νοσοῦσι 2,000,000 κατ' ἔτος. Κατὰ τὰς ἑλληνικὰς στατιστικὰς θνήσκουσι κατ' ἔτος 68 ἐπὶ 100,000. Ἐν Ἰταλίᾳ θνήσκουσι 46 ἐπὶ 100,000. Ὡστε ἐπὶ 230,000 θὰ ἔχωμεν 150—160 θανάτους ἐκ τοῦ νοσήματος τούτου καὶ 20,000 νοσοῦντας (καθῆσον 1 θάνατος ἐπὶ 153 3/10 νοσοῦντων). Ὑπολογισαμένους τὰς ζημίας ἐκ τῆς νοσηλείας, τὰς ἡμεραργίας, τὰς ἀκαλλιεργήτους ἐκτάσεις,

τὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ Δ. Ταμείου καὶ θὰ ἴδωμεν ὅτι τὸ ποσὸν πρὸς καταπολέμησιν τοῦ νοσήματος, θὰ ἦτο κατώτερον τοῦ χανομένου σήμερον.

Ἡ ἑλλανδικὴ κυβέρνησις ἐν ταῖς ἑλλανδικαῖς Ἰνδίας παρέχει δωρεάν τὴν κινίνην. Ἡ κινίνη εἶνε ὄχι μόνον τὸ εἰδικὸν φάρμακον, ἀλλὰ καὶ ἀπολυμαντικὸν τῶν νοσογόνων ἐστιῶν, τῶν παθόντων ἀνθρωπίνων σωματίων. Τὸ μικρόβιον τοῦ νοσήματος, οὔτε εἰς τὸν ἕρα εὐρίσκεται, οὔτε εἰς τὸ ὕδωρ, οὔτε εἰς τὸ ἔδαφος, ἀλλ' εἰς τὸ ἀνθρώπινον σῶμα· οἱ δὲ ἀνωφελεῖς κώνωπες ὡς ἐμβολιασται μεταδίδουσι τὸ νόσημα εἰς τὸν ὑγιᾶ. Οἱ κώνωπες οὗτοι κατὰ τοὺς πέντε ψυχροὺς μῆνας καταστρέφονται καὶ ὀλίγιστοι διασώζονται εἰς τὰ χαμηλότερα καὶ ἀκαθαρότερα μέρη ὡς εἰς τοὺς στάβλους. Οἱ νοσοῦντες ἀνθρώπινοι ὄργανισμοὶ εἶνε πηγαὶ μολύνσεως καθ' ὅλον τὸ ἔτος. Ἐάν ληφθῇ πρόνοια ὅπως κατὰ τοὺς χειμερινούς μῆνας αὐστηρότερον θεραπευθῶσιν οἱ πάσχοντες τότε κατὰ τὸ θέρος οἱ κώνωπες θὰ ἔχον ὀλιγωτέρας πηγὰς μεταδόσεως. Οἱ νοσοῦντες δὲ θὰ ἦτο καλὸν ν' ἀπιμονοῦντο μὲ κουνουπιέραν.

Ἡ Ἰταλία διὰ νόμων ἠτφίλισεν ἑαυτῇ προμήθειαν ἀρίστης ποιότητος κινίνης διὰ νὰ τὴν δίδῃ εὐθυνοτάτην εἰς τοὺς πάσχοντας.

Οἱ ἐπιλόχοιοι πυρετοὶ ὀφείλονται εἰς τὴν ἐλλείψιν καθαριότητος καὶ ἐπαρκούς ἀντισηψίας. Κατὰ τὰς πληροφορίες μου, εἰς Π. καὶ Κ. Ζώδιαν, Πέτραν, Ἀκάκι, Μίνοικον καὶ Κυρᾶν ἐν τῶ 6 μῆσιν ἀπέθανον 18 γυναῖκες, ἐνῶ ἐν Λευκωσίᾳ ἐπὶ ἑτῆ ἡνῆ ἀγνώστῳ ἐγένοντο θάνατοι ἐξ ἐπιλόχου πυρετοῦ. Εἶνε φοβερὰ ἡ ἀπώλεια, ἣν ὑφίσταται ὁ πληθυσμὸς κατὰ τὴν ἀκμαιοτέραν ἡλικίαν. Πρὸς περιορισμὸν τοῦ κακοῦ ἐπὶ τοῦ περὶν Ἄρμωστοῦ ἐγένετο σκέψις νὰ ἰδρυθῇ μαιευτήριον πρὸς ἐξάσκησιν μαιῶν εἰς τὴν ἐφαρμογὴν ἀπολυμαντικῶν, ἐγένετο δὲ καὶ ἀγορὰ μαιευτικῶν ἐργαλείων, καὶ ἀπορῶ διατὶ τὸ ἔξυμα τοῦτο δὲν ἔγινεν ἔτι. (Συνιστᾷ αὐξήσιν μισθοῦ φαρμακοποιῶν, καὶ ἐρωτᾷ ἂν ὁ μισθὸς τοῦ νέου ἑλλήνου ἐπαρχ. ἰατροῦ Βαρωσίων εἶνε κατώτερος ἐκείνου δὲ ἐλάμβανεν ὁ προκάτοχος ξένος, ὁ δὲ Ἀρχίατρος ἀπαντᾷ ὅτι εὐδαιμία ἐλάττωσις ἐγένετο καὶ ὁ ἤδη ἐπαρχιακὸς προϋβιδάσθη τὴν ἀνάγκην τῶν μισθῶν 120 ἀντὶ 100).

Ὁ κ. Ἀραούζος ἐρωτᾷ ἂν ἡ αὐξήσις 20 λιρῶν εἰς τὸ κοινὸν 7 ἐπαρχ. ἰατρῶν ἐδόθη εἰς τὸν κ. Μαλλιῶτην. Χωρὶς νὰ ζητήσῃ ἐλάττωσιν τοῦ μισθοῦ τῶν ἀγγλων ἐπαρχιακῶν, ζητεῖ αὐξήσιν διὰ τοὺς ἑλληνας, ἔχοντας ἐπίσης δίπλωμα Πανεπιστημίου α' τάξεως. Ἐλπίζει εἰς βαθμηδὸν αὐξήσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀγροτικῶν ἰατρῶν καὶ συνιστᾷ νὰ διορισθῇ τοιοῦτος εἰς Ἀνώγειαν. Τὸ νοσοκομεῖον Λευκωσίας ἔχει δαπάνας 900λ. ἐνῶ τὰ τῶν ἐπαρχιῶν 300. Ζητεῖ περισσότερὰν αὐστηρότητα εἰς τὴν τήρησιν ὑγιεινῶν ὄρων ἰδίως εἰς τὰ χωρία· εἰς τὰς Πλάτρας οὕτως, ὅπου διαθερίζουσι 100 οὐκεγένειαι, τὸ παρελθὸν θέρος ἀνεφάνη διφθερίτις καὶ οἱ ἰδιῶται ἠναγκάσθησαν νὰ κάμουν ἐράνους δι' ἀπολυμαντικὰ μέσα. Τὸ φρενοκομεῖον μένει εἰς τὴν αὐτὴν ἐλλειπὴν κατάστασιν, κατὰ τὴν ἐκθέσιν τοῦ Ἀρμωστοῦ. Ζητεῖ λεπτομερείας περὶ τῶν λιπρῶν.

Ὁ κ. Κυριακίδης παρατηρεῖ ὅτι πρώτην φορὰν ἐν τῷ Συμβουλίῳ τόσον εὐγλώττως ἐλάλησεν ἡ ἐπιστήμη περὶ τῆς ὑγιεινῆς τοῦ τόπου. Ὡς πρὸς τὰ νοσοκομεία ἐρωτᾷ ἂν τὰ ἄλλα μέρη πάσχουν ἀνοσίαν. Εἰς τὸ σῶμα τῶν ἀγγ. ἰατρῶν δὲν πρέπει νὰ εἰσδύσωσιν ἄνθρωποι ἐπιδύσκοντες μᾶλλον τὸ κέρδος. Νὰ διορισθῶσι φαρμακοποιοὶ εἰς κεντρικὰ χωρία, νὰ γίνονται αὐστηρότερα ἐπιβλέψεις τῶν ἀστυνομικῶν ὀργάνων, ἵνα μὴ γίνωνται φορεῖς νοσημάτων, καὶ νὰ διορισθῇ ἀγγ. ἰατροὶ εἰς Αὐδύμου.

Ὁ Χαμῆ ἐφ. προσθέτει τινά.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 21/6 Μαρτίου.

Ὁ Σιεφκὲτ βήης ἔχει τὸν λόγον περὶ τῆς δημοσίας ὑγιεινῆς καὶ συνιστᾷ νὰ μὴ ἀποκόπτεται 1/2 σελ. ἀπὸ τοῦ ἀσθενεῖς ἐν νοσοκομείῳ ζαπτιέδες.

Ὁ κ. Θεοδότου συγχαίρει τὴν Κυβ. προτιμῶσαν εἰς θέσεις ἀγγ. ἰατρῶν καλὰ ἰθαγενῆ στοιχεῖα· τὸ τοιοῦτον νὰ γίνεσθαι καὶ δι' ἐπαρχ. ἰατροῦς. Ὡς ἄλλοτε ἐπήνεσε τὴν ὑπηρεσίαν τῶν κ. κ. Παυλίδου καὶ Βασιλειάδου, ἐπαινεῖ καὶ τὴν τοῦ Μικελλίδου. Ὁ ἀγροτικὸς Λευκωσίας νὰ ἐπισκέπτεται

και το Δάλι και Πέρα, και να διορισθῆ εἰς Παλαιχωρί αγροτικός.

Οἱ κ. κ. Νικολαΐδης και Χατζηιωάννου ὑψοῦσι τὴν φωνὴν δι' ἀγροτικῶν Κοκκινόχωρῶν, και κατόπιν ἀλαμβάνει τὴν ἀπάντησιν ὁ Ἀρχίατρος.

ΑΡΧΙΑΤΡΟΣ. Ἐ, πρώτοι: εἰ ἀγρ. Ιατροὶ εἶνε διατεταγμένοι νὰ φέρωσι μεθ' ἐαυτῶν κισωτίδιον φαρμάκων. Φαρμακοποιῶν ὑπάρχει πράγματι ἀνάγκη εἰς τινα κέντρα, ἀλλὰ τώρα δὲν ὑπάρχουν τοιοῦτοι.

ΣΩΖΟΣ. Μὲ 36 λίρας πῶς θὰ ὑτάρξουν;

ΑΡΧ. Οὐδὲ μὲ περισσώτερα δὲν θὰ ὑπῆρχον τώρα· δταν λιβωσιν οἱ μαθητευόμενοι πτυχίον θὰ διορίσωμεν. Ὡς πρὸς τοὺς ἀθηνεῖς χωρικοὺς, ἅμα ὁ μουχτάρης πιστοποιήσῃ ὅτι εἰς τίς πτωχοὺς, ὁ ἀγρ. Ιατρὸς τὸν θεραπεύει δωρεάν. Ἐάν δ' ὁ Ιατρὸς νομῆσῃ ὅτι δὲν πρόκειται περὶ πτωχοῦ, στέλλει τὸ πιστοποι. τοῦ μουχτάρη εἰς ἐμὲ και ἐγὼ εἰς τὸν Διοικητὴν, ὅστις κάμνει ἐρεύνας. Ἡ αὐξήσις τῶν 20λ. τῶν ἐπαρχιακῶν Ιατρῶν εἶνε διὰ τὸν κ. Μαλλιῶτην, ὑγιεινόμενον Λάρνακος, ἕνεκα μακρῶν και εὐσυνειδήτων ὑπηρεσιῶν. Οἱ λεπροὶ λίαν προσφάτως ἐλαβὼν αὐξήσιν ἡμερησίως τροφῆς 20 παράδων και ἀντὶ 10 σελ. εἰς 12 ἐτησίως δι' ἰματισμόν.

Ὡς πρὸς τὴν φυμπτίωσιν, ἡ Ἀγγλία και Γερμανία ἤγαγον τὰ προφυλακτικὰ εἰς τελειότητα και θα παραδεχθῆ ὁ φίλος μου δρ. Θεοδότου διαφρᾶν ἀντιλήψεως τῶν ἐξυγιαστικῶν μέτρων μεταξὺ τῶν λῶν, ἐκείνων και τοῦ ἰδιοῦ μας. Π. χ. Εἰς Αὐστρία, συνήντων πανταχοῦ πινοκίδα μὲ ἐπιγραφὴν εἰς διαφόρους γλώσσας: «παρακαλεῖσθε νὰ μὴ πτύετε κατὰ γῆς». Ἐτυχε νὰ ἤμην μετὰ ἐξέχου καθηγητοῦ και τοῦ ἔκκαμα τὰς παρατηρήσεις μου. — Μάλιστα, μου ἀπήντησεν, ἡ πινακίς αὕτη συνετέλεσε πολὺ εἰς περιορισμὸν τῆς φθίσεως. — Καὶ ποῖον πρῶσιμον ὑπάρχει διὰ τὸν παραβάτην; — Ὡ, δὲν ὑπάρχει πρῶσιμον· τὸ μέτρον δὲν εἶνε καταναγκαστικόν, εἶνε παράλληλις· ἀλλ' ἐλίγιστοι ἄνθρωποι, και δὴ οἱ χυδαιότατοι, θὰ ἐκραττοῦν ἐναντίον τῆς ὑγείας τοῦ πληθῶν μετὰ τοιαύτην παράκλησιν.

Παρομοία παράκλησις ἐδημοσιεύθη ἐδῶ διὰ τῆς ἐπισήμου ἐφημερίδος, ἀλλ' ἀπεβέβη αἰσθητικὸν ἀποτέλεσμα.

ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ. Ἄλλ' ἐκεῖ ἔχουσι δοχεῖα ἵνα πτύωσι.

ΑΡΧ. Ἰδίως χάρτινα μαδύλια τὰ ὅποια καίονται κατόπιν. Ἐν Ἀγγλίᾳ μόνον ἰδιωτικὰ φθιατρικὰ ὑπάρχουν, και ἐν εἰς Πρέμπτων δπου εἶνε δεκτοὶ πτωχοὶ, συντηρούμενα πάντα ὑπὸ ἰδιωτικῶν ἐράνων. Ἡ Κυβ. μόνον ἐδημοσίευσεν κανονισμὸν ὅπως οἱ Ιατροὶ ἀναγγέλλουσιν εἰς τὰς ἀρχὰς τὰ κρούσματα. Τοιαύτη διαταγὴ ἐξεδόθη και ἐδῶ, ἀλλὰ δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν. Μόνον ὁ Ιατρὸς Νούρη ἐφ. ἀνήγγειλε 3 κρούσματα, ὁ ἐπαρχιακὸς Ιατρὸς 3, ὁ μουχτάρης ἀγ. Λουκά 1, ὁ κ. Καρλίτης 2, ὁ κ. Μικάρυλ 2, και ὁ κ. Κουρέας 2. Τὰ κρούσματα ἀνηγγέλησαν εἰς τὸ Δημαρχεῖον, δπερ ἐφήρμιστε τὰ ἀπαιτούμενα ἀπολυμαστικά. Εἰς τὸ Νοσοκομειον μόνον εἶ μίκρον δωματίον, ἔχομεν διὰ φθισικούς. Εὐχριστῶς θὰ ἐβλεποῖ ἰδρυσὶν φθισιατρείον χάριν τῶν ἀπῶρων και οὐχὶ πρὸς καταναγκαστικὴν ἀπεμείωσιν, δπερ ἀδύνατον, καθόσον τὸ μέτρον θα ἦτο γενικόν.

— Εἶχε γίνῃ ἀρχὴ παραδόσεων μαιευτικῆς ὑπ' ἐμοῦ ἢ τῆς μαίας τοῦ νοσοκομείου, ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ μαθήτριά μου μαζὶ ἦσαν ἀμειβεῖς, ἦτο ἀνάγκη πρακτικῆς διδασκαλίας. Ἡ ὑμ. Ἐξοχότης ἀπεφάσισεν ἤδη νὰ ἀνεγερθῆ μαιευτικὴ κλινική.

— Ἡ κίνησις παρέχεται τόσον ἀφθόνως ὅσον εἶνε δυνατόν. Κατ' ἀρχὰς εἰσήγομεν 120 οὐγγίας, τώρα δὲ 2,000. Μόνον τὸ Διοικητήριον Ἀμμοχώστου ἐξακολουθεῖ νὰ διανέμῃ τοιαύτην διὰ τῶν μουχταρῶν. Εἶνε καλὰ αἱ κουνουπιέρας, και ἀκόμη δοχεῖα προσελκύνοντα τοὺς ἄνωπας, ἀλλὰ φοβούμαι μὴ και ἡ συμβουλή αὕτη λάβῃ τὴν τύχην τῆς περὶ φθίσεως ἐγκυκλίου.

Ἡ γνώμη μου εἶνε ὅτι οἱ ἐλειογενεῖς μεγάλως ἠλαττώθησαν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, και ἐνῶ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς βρετ. κατοχῆς, ὅτε εἶχομεν 5—6 θανάτους στρατιωτῶν τὴν ἡμέραν, ἡ Κύπρος εἰς πολλὰς ἐφημερίδας ὠνομάζετο «ἡ λοιμώδης ὀπὴ τοῦ πυρετοῦ», τώρα θεωρεῖται ὡς ἐν τῶν ὑγιεστάτων μερῶν.

— Ὡς πρὸς τὸ μάθημα ὑγιεινῆς εἰς τὰ δημ. σχολεῖα, ἐντελῶς συμφωνῶ ὅτι θα ἦτο λίαν εὐεργετικὸν μέτρον. Μόλις λήξῃ τὸ Συμβούλιον θὰ ἐργασθῶ ὅπως συντάξω μικρὸν βιβλίον, εἰς ὃ θὰ προσθήσω τινα περὶ ἐλειογενῶν πυρετῶν.

— Ἡ λέπρα αἰσθητικὴν ἢ ἠλαττώθη εἶνε δύσκολον ν

ἀποφανθῆ τις. Τώρα εἰς τὸ λεπροκομειον ὑπάρχουν 96, ἀνδ' ὑποθέσωμεν και 30 ἢ 50 ἄλλους ἐντὸς, τὸ σύνολον δεικνύει μεγάλην ἐλάττωσιν, ἀφοῦ και ἀπὸ ἐτοῦς εἰς ἔτος ὀλιγώτεροι εἰσάγονται, ἐφέτος δὲ μόνον 3.

ΑΡΑΟΥΖΟΣ. Τὰ τέκνα τῶν ἐνοίκων λεπρῶν;

ΑΡΧ. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ ὑγεία τῶν εἶνε ἐξαιρετος, καιτοὶ δὲ γενικῶς ἡ νόσος ἐκδηλοῦται κατὰ τὴν ὠριμον ἡλικίαν, ἐφ' ἃς εἰς αὐτὴν, και οὐδὲν σημεῖον τῆς νόσου παρουσίασαν.

— Ἡ διαφορά μεταξὺ τῶν δαπανῶν τοῦ νοσοκομείου Λευκωσίας και τῶν ἐπαρχιῶν εἶνε διότι τὸ τῆς Λευκωσίας εἶνε τὸ Γενικόν τῆς Νήσου, συντηρούμενον ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τῆς Κυβ., ἐφ' ἃς νὰ λοιπὰ ὑπὸ τῶν δημαρχειῶν ἢ τῶν κοινοτήτων, τῆς Κυβ. διδούσης μόνον 50 λίρας, τοῖς Ιατροῖς, φαρμακοποιῶν και φάρμακα.

— Φρενοκομειον. Ὡς πρὸς τὸ οἰκημα βεβαίως εἶνε ὑπερπληρωμένον. Ὑπάρχουν 46 ἐνοικοὶ και 2 ἀναμένονται ἐκ Πάφου. Οἱ πλείστοι εἶνε ἀδελφεὶς ἠλίθιοι, ἐγκαταλειπόμενοι ὑπὸ τῶν συγγενῶν τῶν και προσαγόμενοι ὑπὸ τῆς ἀτυνομίας εἰς τὸ φρενοκομειον ἐνῶ ἡ θέσις τῶν ἦτο εἰς τι πτωχοκομειον. Ἐχω μεγάλας ἐλπίδας ὅτι νέον οἰκημα θὰ ἐγερθῆ, ἀγορασθέντος ἤδη τοῦ γηπέδου.

— Οἱ ἀτυνομικοὶ αὐστηρῶς ἐξετάζονται, ὁ δὲ ἐπαρχιακὸς Ιατρὸς Λευκωσίας εἶνε προσεκτικώτατος, ὑπερβαίνει μάλιστα τὸ μέτρον. Τῶν ἐν νοσοκομείῳ ζαπτιέδων ἀφαιρεῖται 1/2 σελ. διὰ τροφὴν και οὐχὶ διὰ θεραπείαν.

ΣΙΕΚΕΤ. Ὡς δὲν λιμνάζονται χρήματα παρὰ τῶν πτωχῶν οὕτω και παρὰ τῶν πτωχῶν τῆς Κυβ.

ΑΡΧΙΓΡΑΜ. Οἱ ζαπτιέδες τότε θὰ ἐκέρδιζαν χρήματα εἰς τὸ νοσοκομειον. Καὶ οἱ στρατιῶται πληρῶνουν τὴν τροφήν.

ΑΡΧΙΑΤΡΟΣ. Ἐλαβὼν σημείωσιν τῆς συστάσεως. Εὐγνωμονεῖ διὰ τὰς εὐχαριστίας τοῦ κ. Θεοδότου.

Δρ. ΘΕΟΔΟΤΟΥ. Ὁ Ἀρχίατρος ἀφῆκε νὰ ἐνοσηθῆ ὅτι ὑπὸ ἐποψιν ἀπολυμάνσεως γίνεται ὑπὸ τοῦ Δημαρχείου, ὅτι δέν νὰ γίνῃ. Τοῦτο ὁμως δὲν πείθει οὔτε καθησυχάζει. Ἡ ἀπολύμανσις εἶνε τίχνη, ἣν μόνον εἰδικὰ πρόσωπα δύνανται νὰ ἐφαρμόσωσι και ὅχι οἱ ὑπάλληλοι τοῦ δημαρχείου. Ἐν Κύπρῳ δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἐκτελεσθῆ ἀπολύμανσις οὐδὲ ἕποτε νοσήμαντος· ἀπαιτοῦνται μηχανήματα και προσωπικὸν ἐμπειρον, και τοιαῦτα εἰς οὐδεμίαν πόλιν βλέπω. Ἡ περὶ φθίσεως ἐγκύκλιος δὲν εἶνε ἐφαρμόσιμος, διὸ παρακαλοῦμεν τὴν Κυβ. νὰ τὴν συμπληρῶσῃ διὰ φθισιατρείου. Σκληρότερον θὰ ἦτο ἂν ἰφηρμέζετο, καθόσον ὁ ἄπορος ἄρρωστος θὰ περιωριζέτο εἰς τὴν τρώγλην τοῦ, δπου προσεδλήθη. — Ἡ κίνησις δέν νὰ κατανέμεται εἰς ἕκαστον χωρίον, και εἰς μὲν τοὺς ἀπορούς νὰ δίδεται δωρεάν, εἰς δὲ τοὺς λοιποὺς εἰς τὴν ἀξίαν τῆς.

Κάθαρος ε. (£1500.)

Ὁ Μ. Κιτιοῦ ἐρωτᾷ διὰ τὸ κοινὸν 100 λιρῶν πρὸς καταστροφήν ποντικῶν, ὁ δὲ Ἀρχίατρος ἀπαντᾷ ὅτι τοῦτο εἶνε μέτρον προφυλακτικόν κατὰ τῆς μεταδόσεως τῆς πανώλους.

Ὁ κ. Νικολαΐδης παρατηρεῖ ὅτι τὸ λοιμοκαθαρτήριον Λάρνακος εἶνε εἰς κεντρικόν μέρος και ὡς οἰκημα μικρόν. Ὁ Ἀρχίατρος τὸν καθησυχάζει, ὑπενθυμίζων ὅτι εἶνε μόνον διὰ τοὺς ὑπὸ ἐξέτασιν και ὅτι δταν πλοῖόν τι προέρχεται ἐκ μολυσμένου μέρους οἱ ἐπιβάται στέλλονται μακρὰν, εἰς τὴν Δελείαν.

NEON ΔΗΜ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΒΑΡΩΣΙΩΝ

Τὴν Τρίτην (6/19 Μαρτίου) ἐγένετο ἐκλογή μελῶν Δημοτικοῦ Συμβουλίου Βαρωσιῶν και Ἀμμοχώστου, καθ' ἣν ἐπέτυχον οἱ ἑξῆς:—

1. Χρυσόστομος Λοῖζου, ἐμπόρος και κτηματίας.
2. Λούης Εὐαγγ. Λοῖζου, δικηγόρος και Βουλευτής.
3. Κ. Γ. Νικολαΐδης, δικηγόρος.
4. Δ. Σολομωνίδης, Ιατρὸς.
5. Γ. Σ. Ἐμφιετζίης, δικηγόρος.
6. Χαράλ. Δημητρίου, κτηματίας κτηπουρός.

Γεώργιος Μεχαῆλ Νεπαλιτζής.
Ἐμπροσράπτης.

Κασμηρέα τῆς ἐποχῆς, ποιότητων και χρωματισμῶν πρώτης. Ἐπισκεφθῆτε τα μίαν μόνον φορὰν και βλέπομεν. Ἀπέαντι τοῦ «Κυπρίου».

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΥΠΟ ΣΥΖΗΤΗΣΙΝ

Περαιτωθείσης της συζητήσεως του Προπολεμισμοῦ ὑπὸ τοῦ Νομοθετικοῦ ἤρχισεν ἡ τῶν διαφορῶν Νομοσχεδίων. Ἐκ τούτων τὸ σπουδαιότερον εἶναι τὸ περὶ ἐπανεκτίμησεως τῶν κτημάτων, ὅπερ ἀπὸ 20 ἐτῶν ἐθώρησεν ἀαγκαίων ἡ Κυβέρνησις. Τὸ νομοσχέδιον θὰ ψηφισθῆ τέλος ἐφέτος, ἀφοῦ ἡ ὑπεπιτροπὴ ἐφέρει πλείστας τροποποιήσεις.

Δι' αὐτοῦ ὁ κτηματικὸς φόρος (βεργί) ὀρίζεται εἰς στερλίνας 29,000 ἀντὶ τῶν ἤδη 29,200. Ἡ ἐπανεκτίμησις καὶ γαιοδεσία θὰ διαρκέσουν ἰσως 20 ἔτη. Κάθε 5 ἔτη θὰ γίνεται ὑπολογισμὸς, ἐὰν δὲ δευχθῆ δτι ἡ ἐπανεκτίμησις φέρει οὐχὲν οὐκ εἰς τὸν φόρον, τὸ πλῆθος θὰ διατιθῆται ὑπὸ τοῦ Νομοθετικοῦ ὑπὲρ τῆς χώρας προσωρινῶς· δταν δὲ λήξῃ ἡ ἐπανεκτίμησις καὶ προκύψῃ πλεόνασμα, τοῦτο θὰ διατιθῆται πρὸς ἐλάττωσιν τοῦ κτηματικοῦ φόρου ἤτοι τοῦ 4 τοῖς 1000.

Ἐνα ἐκτιμητὴν θὰ διορίζῃ ἡ Κυβ. καὶ ἕνα εἰς βουλευταί τῆς ἐπαρχίας. Ἐπιτρέπεται ὁμοίως καὶ εἰς τὸν Δ. τοῦ Κτηματολογίου καὶ εἰς τὸν ἰδιοκτήτην νὰ ζητήσουν διὰ τοῦ Δικαστηρίου καλυτέραν ἐκτίμησιν τοῦ κτήματος. Οἱ βουλευταὶ ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ παύουν τὸν ὑπ' αὐτῶν διορισθέντα ἐκτιμητὴν καὶ νὰ διορίζουν ἄλλον. Τὰ δικαιώματα μεταβιβάσεως περιουσίας ἐλαττωθῆναι εἰς τὸ ἥμισυ, τούτων δὲ τὸ 1/40 γίνεται πάγιος φόρος τοῦ κτήματος. Ἡ διάρκεια μιᾶς γενεᾶς ὀρίζεται εἰς 40 ἔτη ἀντὶ τῶν καθιερωμένων 30.

Ἐτερον οὐτιῶδες νομοσχέδιον εἶνε τὸ προταθὲν ὑπὸ τοῦ κ. Θ. Θεοδότου καθ' ὃ πᾶς ὅστις πρόκειται νὰ δανεισθῆ ἐκ τῆς Γεωργικῆς Τραπεζῆς ὀφείλει νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὴν Διεύθυνσιν τῆς καταλόγον τῶν χρεῶν του, αὕτη δὲ νὰ εἰδοποιῆ τοὺς δανειστάς.

Τροποποιήσεις ἐκπαιδευτικοῦ νόμου.

Χθὲς ὁ κ. Θεοδότου εἰσήγαγε τὸ νομοσχέδιον αὐτοῦ, ὅπερ τροποποιεῖ τὸν περὶ Παιδείας νόμον ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῶν ἐκλογῶν, τὸ ἀνώτερον Παρθεναγωγεῖον καὶ δι' ἄλλα.

Ὁ κ. Ἀραούζος ἀγορεύσας ἐζήτησε τὴν ἀπόρριψιν, ὑποστηρικτῆς ὑπὸ τοῦ μωαμεθανοῦ βουλευτοῦ Πόφου. Ὁ κ. Κυριακίδης προέτεινε τὴν παραπομπὴν εἰς ὑπεπιτροπὴν, εἰς 8 συνειρήνησε καὶ ἡ Κυβέρνησις. Ὁ κ. Θεοδότου ἀπήντησε δι' ἐντόνου ἀγορεύσεως πρὸς τὸν κ. Ἀραούζον.

Διαμαρτυρία Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἐν ἀρχῇ τῆς συνεδρίας ὁ Ἀρχιερατματοεὺς ὑπέβαλεν ἀναφορὰν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Κύπρου κατὰ τὴν νομοσχεδίον. Ὁ κ. Θεοδότου :— Διαμαρτύρομαι διὰ τὴν λέξιν Ἱερὰ Σύνοδος. Δὲν ὑπάρχει τοιαύτη ἐν Κύπρῳ.

Ἡ Κυβ. ἐνεκα τῆς ἀναφορᾶς ταύτης, «φερούσης, ὡς εἶπεν ὁ Δικηγόρος τοῦ Στίμματος, ὑψηλὰς ὑπογραφὰς» προέτεινε τὴν παραπομπὴν τοῦ ν. εἰς ὑπεπιτροπὴν, ἵνα ἐρευνήσῃ τοὺς λόγους, οἵτινες ἀναφέρονται εἰς τὴν ἀναφορὰν, περὶ «καταπατήσεως δικαιωμάτων».

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΠΟΥΔΑΙΑΣ ΓΕΦΥΡΑΣ

Ἡ Κυβέρνησις ἐδήλωσεν ἐν τῷ Νομοθετικῷ ὅτι μεταξὺ τῶν δημοσίων ἔργων, ἅτινα θὰ κατασκευασθῶσι κατὰ τὸ ὅλον. ἔτος 1907—8, εἶνε καὶ γέφυρα ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ χωρῆλλοντος τὴν Πόλιν Χρυτοχοῦς ἀπὸ τοῦ λιμένος αὐτῆς Λατζιού. Τὸ ἔργον θὰ καταστήσῃ δυνατὰς τὰς φορτώσεις ἐν χειμῶνι.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΝ ΠΟΛΕΜΙΚΟΝ ΕΙΣ ΛΑΡΝΑΚΑ

Τὴν Τετάρτην πρωὶ ἐκ Βυρῆτοῦ προερχομένη κατέπλευσεν εἰς Λάρνακα καὶ παραμένει εἰσέτι ἡ φυλακὶς «Λορελάου» τῆς ἐν Κων/πόλει Γερμανικῆς πρεσβείας. Ὁ κυβερνήτης ἐξῆλθεν ἐν στολῇ καὶ ἐπισκέφθη τὸν ἐμπορικὸν πράκτορα τῆς Γερμανίας κ. Πασχοτίνην καὶ τὸν Διοικητὴν Λάρνακος. Λέγεται ὅτι μετὰ τινὰς ἡμέρας θὰ ἐλθῶσι καὶ ἄλλα γερμανικὰ πολεμικά.

Τὸ ἀτμόπλοιον «Κύπρος» τῆς ἐταιρείας Λεμεσοῦ ἐπωλήθη ὑπ' αὐτῆς εἰς Ἀγγλίον ὅπου ἤδη εὐρίσκειται ἀντὶ 6,175 λίρῶν παραδοτέον ὁμοίως εἰς τὴν Μεσόγειον. Τὸ ἀτμόπλοιον ἤγοράσθη ἀντὶ 6,748 λίρῶν.

Ἡ ΔΙΚΗ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ

Ἡ δίκη τῶν ἐνοστάσεων κατὰ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Λευκωσίας—Κυρηναίας ἐξηκολούθησε καθ' ὅλην τὴν ἑβδομάδα, ἐξετασθέντων πολλῶν χωρικῶν μαρτύρων τῆς ὑπερασπίσεως ἐπὶ τῆς κατηγορίας τῶν γενικῶν ἐνοστάσεων ἐν Κυρηναίᾳ καὶ Κυθραίᾳ. Ὡς πρὸς τὸς δευτέρας, τὸ Δικαστήριον ἐπέστειλε εἰς τὴν μαρτυρίαν τοῦ κ. Ζήωνος Ζαχαριάδου, δικηγόρου καὶ ἱμπέρου. Ἡ δίκη θὰ συνεχισθῆ σήμερον.

ΕΣΠΕΡΙΣ ΤΗΣ ALLIANCE FRANCAISE

Ἀποψε ὥρα 8 1/2 εἰς τὸ θέατρον Παπαδοπούλου διδεται ἡ πρώτη ἐσπερίς τοῦ Γαλλικοῦ Συνδέτμου. Τὸ πρόγραμμα, ποικιλώτατον, περιέχει πιάνο-ὑπὸ τῆς Κυρίας Γ. Ἀμιραγιάν καὶ τῆς δ. Μ. Παπαδοπούλου, βιολί ὑπὸ τοῦ κ. Θ. Καπάσι, ἕνα τραγοῦδι τοῦ Τόστι καὶ τὸ τραγοῦδι τῶν διαμαντικῶν τοῦ Φάουστ ὑπὸ τῆς Κυρίας Σεβαστῆ, ἀπαγγελίας ὑπὸ τῶν κ. Δελλὰ Σοῦτα καὶ Περδίου, μίαν κωμωδίαν τοῦ Λαμπις, εἰς ἣν θὰ παίξουν οἱ κ.κ. Δελλὰ Σοῦτα, Καρτίτζα, Τζιούτιτσι καὶ ἡ Κυρία Δελαπόρτ, διάλεξιν περὶ τῆς χρησιμότητος τῆς γαλλικῆς ὑπὸ τοῦ κ. Δελαπόρτ, ἕνα κομμάτι τοῦ Σαιν Σαέν ὑπὸ τῆς Κυρίας Ἀμιραγιάν, καὶ τοῦ κ. Ἰπώ.

Ἡ ἐσπερίς θ' ἀποτελείσῃ κατὶ μο-αδικὸν διὰ τὴν Λευκωσίαν.

ΜΙΚΡΑ ΝΕΑ

Καὶ ἡ Ἐπορικὴν Λέσχη Λάρνακος ἀπέστειλε πρὸς τὸν Ἀρμοστήν εὐχαιριστήριον τηλεγράφημα διὰ τὰς λιμενικὰς βελτιώσεις.

Παρά τῷ Διευθυντῇ τοῦ Σιδηροδρόμου κ. Δαίῳ ἐν Ἀμμοχώστῃ διαμένουσιν ἐπὶ ὀλίγων ἡμερῶν, ἐλθόντες ἐξ Αἰγύπτου, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ μετὰ τοῦ συζύγου τῆς, Διευθυντοῦ τῶν τηλεγράφων Αἰγύπτου. Προχθὲς Πέμπτην μετὰ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Σιδηροδρόμου ἀφίκοντο ὁ ἰκτάκτου τρένου εἰς Λευκωσίαν, ἐπισκέφθησαν τὸ τζαμί τῆς ἁγ. Σοφίας, ἠγόρασαν ἀντικείμενά τινα ἐκ τῶν χρυσοχορῶν καὶ περιήλθον τὴν πόλιν, ἀφοῦ εἰ ἐγευμίσαν εἰς τὸ Ἀρμενικὸν ξενοδοχεῖον, ἐπὶ ἠλθον περὶ τὴν δειλὴν εἰς Ἀμμόχωστον. Αἱ δύο διασκευαί Μασάκι, τοῦ δικαστεῦ, ἦσαν μαζί.

Διὰ τῆς παρελθούσης εὐκαιρίας ἀφίκετο ἐξ Ἀθηνῶν ὁ κ. Σάββας Σπικιοῦδης, τελειοφοίτος τῆς Νομικῆς εἰς τὸ προεδρευτικὸν χωρίον Καραβά.

Ὁ ὑπεστηνόμενος Λάρνακος Φουὰτ ἐρ. ἀπέλθει ἀπὸ τῆς Τρίτης τὰ καθήκοντά του ὡς ὑπεστηνόμενος ἐν Λευκωσίᾳ.

Τὸ 2ον τεῦχος τῆς «ΜΕΛΕΙΗΣ», τοῦ Συλλόγου τῶν Ὀρελίμων βιβλίων περιέχει: Πότε ἤρχισα, εἰ Ἕλληνας ἢ ἰσπανῶν τὴν πρωίαν, ὑπὸ Χ. Τσοῦντα καθηγ. Συνέχεια τῶν ἀπομνημονευμάτων τοῦ Συγγροῦ. Αἱ ἐργαζόμενοι ἑλληνοὶ, ὑπὸ Σ. Λοβέρδου. Καὶ πλείστα ἄλλα ἄρθρα καὶ ἐπιγράμματα ἐλευστικώτατα.

Ἡ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ, τὸ 85 τεῦχος τοῦ συλλόγου τῶν Ὀρελίμων βιβλίων. Σελ. 116. Συγγραφεὺς ὁ κ. Δ. Κικλεμᾶν κ.

Φαρμακεῖον Σ. Θωμαΐδου

Ἐν Κυρηναίᾳ.

Ἐκομίσθη δαμαλὶς ἐλβετικὴ καὶ πωλεῖται πρὸς πέντε γρόβια τὸ σωληνάριον. Τὸ Φαρμακεῖον τοῦτο εἶνε ὁ μόνος ἐν Κύπρῳ ἀντιπρὸσωπος τῶν ἐν Ἑλβετίᾳ φημισμένων κατασκευαστῶν δαμυλίδος.

Παλαιὸς Χαλκός.

Ἐνεκα τῆς ὑψώσεως τῶν τιμῶν τοῦ χαλκοῦ, ἀγοράζω τὸν παλαιὸν τοιοῦτον (παλαιομπάκιρον) πρὸς γρόβια δεκαεπτὰ τὴν ὀλάν.

Ἐν Λευκωσίᾳ, 1 Μαρτίου, 1907.

Χατζημιχαὴλ Χριστοφίδης
Καζαντζής.

Ποδήλατα πρώτης!

Ἐφθασαν ποδήλατα ἀγγλικά, κομψά, στιρεὰ, μάρκας Royal Enfield, φριγουήλ (free wheel). Εἰς τὸ κατάστημα τῶν κ. κ. Μ. Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΟΥ καὶ Σίας, ἐν Λευκωσίᾳ καὶ Λάρνακι. Πωλοῦνται εἰς τιμὰς συγκαταβατικάς.